

اسراف زیر پوست شهر

اسدی

تاکنون چند بار شاهد مصرف بی رویه آب، برق و گاز توسط برخی از شهروندان بوده اید که نه مدیریت مصرف برای شان اهمیت دارد و نه هشدارهای کارشناسان؟ چند بار شاهد استفاده از آب شرب در مصارف غیر شرب بوده اید؟ این تصویر را که همسایه ای هر روز ماشین خود را با خیال آسوده می شوید و یا صاحب ملکی را که نمای ساختمان تازه ساختن را با آب شرب آب می دهد چند نوبت دیده اید؟ چقدر از دیدن این صحنه ها نگران و ناراحت شده اید و چند بار به افراد بی توجه تلنگری زده اید که آب، انرژی و خاک استان در معرض تهدید قرار دارند و چند بار شاهد شانه بالا انداختن این همشهریان سهل انگار و بی توجه بوده اید؟ این بی توجهی ها و نبود مدیریت مصرف از سوی برخی از شهروندان در حالی است که در احکام دینی هم بارها به خودداری از اسراف توصیه شده است، توجه به این نکته ضروری است که آن چه برای «مصرف» در اختیار انسان ها قرار گرفته محدود است، بر همین اساس باید بهترین و اقتصادی ترین روش را برای بهره برداری برگزید و همین موضوع اهمیت و ضرورت ارتقای مدیریت مصرف را دو چندان می کند.

در کنار نبود و یا ضعیف بودن مدیریت مصرف در بین برخی از شهروندان باید به نبود قوانین بازدارنده هم اشاره کرد. با این که برخی از افراد بی محابا منابع ملی و انرژی را هدر می دهند اما هیچ گاه به طور جدی مورد اعمال قانون قرار نمی گیرند و تنها گزینه بازدارنده برای آن ها افزایش رقم قبوض است که گویا نتوانسته عامل بازدارنده و محدود کننده ای باشد.

افزایش مصرف انرژی در خراسان شمالی نگران

کننده است. بر اساس آخرین اطلاعات گرد آوری شده خراسان شمالی در سال جاری دارای ۱۷ درصد افزایش مصرف آب شهری بوده است که این رقم در ساعات پیک مصرف رقم بسیار بالایی است. «رضا عطایی» معاون بهره برداری شرکت آب و فاضلاب شهری خراسان شمالی در خبری اعلام کرده است که مصرف آب شرب شهری در زمان پیک مصرف در تابستان در استان خراسان شمالی نسبت به سال گذشته ۱۷ درصد افزایش یافته است، با توجه به این که شاهد کاهش بارندگی در سال جاری در استان بوده ایم، خراسان شمالی چهارمین استان کم بارش پس از استان های خوزستان، یزد و کهگیلویه و بویراحمد در سال زراعی جاری و جزو استان های بحرانی در میزان بارش هاست، این استان از استان هایی است که با کاهش ۲۸ درصدی بارش ها مواجه بوده و در عین حال مصرف افزایش داشته است.

وی مصرف روزانه آب شرب هر نفر در استان را ۲۱۹ لیتر اعلام و عنوان کرده است: «هرچند این میزان از متوسط کشوری کمتر است ولی نسبت به مصارف دیگر اقلام بالاست که باید به ۱۶۰ لیتر برای هر نفر برسد». این مسئول در این خبر توصیه مصرف بهینه را از یاد نبرده است و از شهروندان درخواست کرده تا مصرف شان را مدیریت کنند این یعنی بخشی از بهبود مصرف به دست مردم است و بحران آب از استان و کشور نمی گذرد مگر این که مردم هم دست به دست مسئولان دهند. البته بخشی از مصرف نادرست در دست دستگاه ها و نهادهای دولتی و غیر دولتی است که گویا الگوی مصرف را به نوعی دیگر نوشته اند؛ مؤید این سخن هم اخباری است که در این باره انتشار یافته است، بر مبنای همین اخبار قابل استناد مشخص شده است که بیشترین مصارف آب شهری پس

ها طول می کشد در حالی که آب شرب برای نوشیدن و مصارف خوراکی است. او هم از رفتار نامناسب برخی شهروندان گلایه می کند و ادامه می دهد: «مهندسان ناظر این ساختمان ها نباید تنها به استحکام بنا و رعایت قوانین ملی ساختمان توجه بلکه باید به مدیریت مصرف از سوی مالکان هم توجه کنند.

وی به آبیاری فضاهای سبز در ساعت های اولیه صبح و گرم ظهر اشاره و عنوان می کند: با این که بهترین زمان آبیاری بعد از ظهر و غروب آفتاب است که آب زمان بیشتری در خاک باقی می ماند اما شاهد مصرف نادرست آب و آبیاری و تیغیر سریع آن در ساعت های نامناسب هستیم.

وی با بیان این که در احکام شرعی هم بر درست مصرف کردن تأکید شده است، خواستار توجه همه به مسائل دینی در این باره شد. البته نباید از این موضوع غافل شد که متولی مدیریت انرژی در ایران بدون تردید، دولت است. اگر قرار است فرهنگی در مردم ایجاد شود تا بتوانند استفاده کننده های منطقی باشند باید انتظار اصلاح را از دولت داشت و تا مادامی که اصلاح الگوی مصرف در دستگاه ها انجام نشود و یا قوانین مدونی در این باره وجود نداشته باشد نمی توان انتظار داشت یک شبه مردم پدیرای این فرهنگ باشند.

به گفته کارشناسان اگر بخواهیم الگوی صحیح مصرف را در بین مردم به عنوان یک مقوله فرهنگی ایجاد کنیم، باید تشویق ها و ضوابط سخت گیرانه را در کنار هم در نظر بگیریم.

«مهدی سبحانی نژاد» استادیار گروه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه شاهد تهران از جمله کارشناسانی است که مقاله ای درباره اصلاح الگوی مصرف نوشته است؛ وی در بخشی از این مقاله عنوان می کند: سالانه بخش زیادی از منابع انرژی کشور به دلایلی همچون مناسب نبودن فناوری، ارزان بودن انرژی و عدم دقت در مصرف از بین می رود. این امر علاوه بر کاهش منابع خدادادی و انرژی کشور، موجب افزایش آلودگی و صرف هزینه های سنگین به منظور استحصال، تولید، انتقال و توزیع انرژی می شود و نتیجه آن، عدم امکان دستیابی به اهداف تعیین شده در چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور خواهد بود. وی ابراز می دارد: بر اساس سند چشم انداز ۲۰ ساله، آینده کشور تا سال ۱۴۰۴، به گونه ای تسیم شده ای ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری، در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین الملل.

به نظر او یکی از چالش های کنونی در دستیابی به اهداف این سند، تأمین انرژی مطمئن برای رشد اقتصادی پرشتاب است. این مشکل نه تنها در کشور ما بلکه در بسیاری از کشورهای در حال

۶۶ مصرف آب شهری در تابستان سال جاری ۱۷ درصد و همین زمان ۱۰ درصد افزایش داشته است

مقاومتی وجود دارد، می گوید: بر اساس این سند خانواده هایی که مصرف بالایی دارند مصرف آب توسط آن ها در مدت ۱۰ سال باید به زیر الگوی مصرف برسد.

«ساقی» با بیان این که خانوارهای دارای الگوی مصرف بالا در سال ۹۵ مشخص شده اند، اظهار می کند: ۲۸ هزار خانوار پرمصرف در استان وجود دارد که بر اساس برنامه هر سال ۲ هزار و ۸۰۰ خانوار به اصلاح الگوی مصرف نزدیک می شوند. وی با اشاره به ۲ محور موجود برای رعایت الگوی مصرف و مدیریت مصرف این خانوارها اعلام می کند: فرهنگ سازی و ایجاد باور یک محور این برنامه و مسائل فنی محور دیگری است که روی آن ها تمرکز کرده ایم. وی ادامه می دهد: قوانین بازدارنده همانند پلیس آب در استان وجود ندارد و خواسته ما رعایت الگوی مصرف بر اساس فرهنگ سازی است. وی دلیل بی توجهی برخی شهروندان به رعایت الگوی مصرف را قیمت تمام شده آب می داند و می افزاید: هزینه تمام شده آب بسیار بالا و این در حالی است که مبلغ ناچیزی حدود ۲ ریال برای هر لیتر آب از مشترکان دریافت می شود. وی ادامه می دهد: اگر فقط یک چهارم قیمت تمام شده آب را دریافت کنیم، بخشی از این مشکلات برطرف می شود.

یادداشت

چشم انداز تاریک مصرف آب

بهروز- نخستین بار در قرن ۱۸ «توماس مالتوس» در مورد بحران آب هشدار داد و البته در آن زمان هنوز بسیاری از شهرهای جهان سیستم لوله کشی ای نداشتند و مصرف آب به اندازه کنونی نبود. اگر چه ۷۰ درصد کره زمین را آب پوشانده است اما فقط ۳ درصد از آب کره زمین برای نوشیدن، استحمام، مصارف کشاورزی و صنعتی مناسب است (همان چیزی که به آب شیرین معروف است) و از این میزان نیز، دو سوم آن در یخچال های قطب شمال و جنوب است و در نتیجه فقط یک درصد از آب کره زمین برای ما به راحتی قابل استفاده است و بقیه آن را باید با صرف هزینه های بیشتر، آن هم در برخی مصارف خاص به کار ببریم. کمبود آب مربوط به امروز و دیروز نیست، هنگامی که به اندازه کافی آب آشامیدنی مورد نیاز وجود نداشت بسیاری از ایل ها و طوایف و حتی کشورها و حکومت ها برای بقای خود به دست آوردن آب می جنگیدند و برخی از تمدن ها هم در خاورمیانه به همین دلیل نابود شدند. اکنون این مسئله به یک نگرانی جهانی تبدیل شده است اما در خراسان شمالی که زمانی سرزمین هزار چشمه نامیده می شد، مصرف آب این روزها ۱۷ درصد افزایش یافته و این در حالی است که ناقوس مرگ چشمه ها و منابع آب زیرزمینی از ۲ دهه قبل به صدا درآمده ولی برخی از مردم و مسئولان آن را جدی نگرفتند و اکنون خراسان شمالی در زمره چند استان اول درگیر با خشکسالی و کمبود آب است. در حالی که ذخیره سدها به علت کاهش بارندگی روز به روز کم می شود و آب ذخیره شده در برخی از سدهای ما مانند بارزو، بیدواز و حتی شیرین دره کاهش چشمگیری دارد اما مصرف غیرمنطقی آب هم چنان ادامه دارد و سشتن حیات و خودرو، آبیاری باغچه و مواردی از این دست با آب شرب دیده می شود و گویا فرهنگ سازی ها در این مورد هنوز به ثمر نرسیده است. از سویی از روش های نوین آبیاری هم هنوز به طور کامل استفاده نمی شود و این در حالی است که بارها کارشناسان اعلام کرده اند که آبیاری اراضی کشاورزی به شکل سنتی جز هدر رفت آب نتیجه دیگری ندارد. در عین حال مسئولان مرتبط هم هنگامی که می بینند راهکارهای کاهش مصرف نتیجه ندارد باید به دنبال راهکارهای جدید باشند تا آن چه را که کارشناسان و صاحب نظران فریاد می زنند به منصه ظهور برسانند، در نتیجه اگر همین امروز برای کاهش مصرف و مصرف بهینه همه با هم اقدام نکنیم چشم انداز تأمین آب روشن نخواهد بود و فردا دیر می شود.

لیست منتخب شعبات فروش روزنامه خراسان

نام سوپر: میعاد (شاگریان)

آدرس: شهرک امام خمینی فاز ۱

ابتدای سه راه جنب املاک رحمانی

تلفن: ۰۹۱۵۵۰۵۳۱۸۰

نام سوپر	نشانی	نام سوپر	نشانی	نام سوپر	نشانی
آل یاسین	دانشگاه روبروی دانشگاه پیام نور	رضا	ما بین امام خمینی غربی ۱۹ و ۱۷	برندس	خ جمهوری کوچه یادگار جنب تالار سید
جردن	نبش طالقانی ۴۲	دکه آفرینش	پل نیروگاه دکه نبش پارک آفرینش	سن پسن	صمدیه لباف نبش فرهادی ۱۱
اعتماد	خ سید جمال روبروی دادسرا نبش کوچه لبافت	دکه یزدانی	خ امام خمینی غربی بعد از شرکت نفت	جنت	خ جنت نبش جنت ۱
روانبد	خ رضوی-نبش رضوی ۸	کریمی	روبروی شرکت نفت	لادن	نبش میدان امام حسین (ع)
بهمنی	طالقانی شرقی -روبروی داروخانه دکتر انارکی	کامیاب	امام خمینی غربی بعد از چهارراه شاهد	جوان	بلوار شهدا، نبش چهارراه اول شهربازی
دکه روشنی	میدان شهید مقابل بانک ملی	نخل زرین	خ میدان بار نرسیده به میدان بار	بیولایف	۲۰ متری منبع آب نبش ملاصدرا ۲
نیستلی	خ طالقانی غربی تقاطع خ زایشگاه	پالود	مابین سه راه بسیج و میدان مادر	سیاوش شاهد	شهرک شاهد، شاهد ۵ پلاک ۴۰
ویتالیمینه	خ طالقانی غربی روبروی اداره برق	صلبی	بولوار مدرس نبش کوچه هنرستان مدرس جنب نانوائی	پرند	بلوار استقلال چهارراه ارتش روبروی مازانی ۷
اس پی یو	خ لباف - لباف ۳ پلاک ۵۷	حکمت	خ امام خمینی غربی مقابل شهرک	ویلاشهر	ویلاشهر ابتدای ۲۴ متری
تمشک	طالقانی غربی - بین طالقانی ۳۹ و ۴۱	موسوی	انتهای امام خمینی غربی ابتدای شهرک	آپادانا	شهرک امام خمینی نبش عدل ۱۱
هلستاین	خ طالقانی شرقی نبش طالقانی ۱۱	بیژن	خ نادر روبروی پارک	مفخم	۳۲ متری شهدا بین سجادیه و استادبوم
اسدی	طالقانی شرقی بلوار جنب بستنی سفید برفی	ارزانسرا	ابتدای خ سید جمال نبش شهید ناظرپناه	گلچین	امام خمینی غربی سر پل نیروگاه روبروی شرکت نفت
دکه صمدی	نبش چهارراه مخابرات	استقلال	حدفاصل باسکول و چهارراه استقلال	محمدی	شهرک فرهنگیان نبش قائم ۳ روبروی دبیرستان
دکه حق بین	نبش چهارراه ۱۷ شهربور	دکه طبری	نبش میدان کارگر	صدف	شرق سپاه خ امام محمدباقر ۷
رز	نبش چهارراه امیر به جنب بانک ملت	نعیمی	کوچه شهید دستپاک بعد از بنیاد مسکن	محمدی	تختی دور میدان مهر نبش تختی ۶
سهیل	خ زایشگاه - روبروی زایشگاه	مجرد	چهارراه ۱۵ خرداد	جاهد	خ میرزای کرمانی نبش بن بست رضوان
امیر	بلوار معلم جنب کوی پردیس	جیران	اول خ فردوسی جنب شرکت نفت	علی پاک	منطقه شرق سپاه کوچه ملاحات
علی (۳)	شهرک گلستان انتهای خ امیر کبیر	حافظ	خ نشاط نبش نشاط ۶	گریوانی	خ چمران جنب ایزر فروشی صمدی